

Zakaz produktów wytwarzanych z wykorzystaniem pracy przymusowej

We wrześniu 2022 r. Komisja zaproponowała rozporządzenie zakazujące produktów wytwarzanych z wykorzystaniem pracy przymusowej na rynku wewnętrznym UE. Wraz z organami krajowymi Komisja będzie badać podejrzane produkty, co których istnieje większe i bardziej ewidentne ryzyko pracy przymusowej. Produkty, co do których stwierdzi się, że zostały wytworzone z wykorzystaniem pracy przymusowej, zostaną wycofane z rynku. W marcu 2024 r. osiągnięto co do tekstu wstępne porozumienie z Radą i Parlament ma głosować nad tekstem na drugiej kwietniowej sesji plenarnej.

Kontekst

Międzynarodowa Organizacja Pracy (MOP) [szacuje](#), że około 27,6 mln osób na świecie, w tym 3,3 mln dzieci, znajduje się w sytuacji pracy przymusowej. Zmusza się je do pracy poprzez stosowanie przemocy, zastraszania lub środków pośrednich, np. wymagając spłaty długu, zatrzymując dokumenty tożsamości lub grożąc zawiadomieniem organów imigracyjnych. Wszystkie państwa członkowskie UE ratyfikowały [Konwencję MOP dotyczącą pracy przymusowej](#) i są zobowiązane do podejmowania działań przeciwko pracy przymusowej. Obecnie nie istnieją jednak żadne przepisy UE umożliwiające państwom członkowskim zakazanie udostępniania na rynku produktów wytwarzanych z wykorzystaniem pracy przymusowej.

Wniosek Komisji Europejskiej

[Wniosek](#) Komisji ma na celu zapobieganie wprowadzaniu do obrotu na rynku UE lub wywożeniu z UE produktów wytwarzanych z wykorzystaniem pracy przymusowej. Właściwe organy krajowe egzekwowałyby przepisy, koncentrując się na produktach, przedsiębiorstwach i miejscach, w odniesieniu do których ryzyko pracy przymusowej jest najbardziej rozpowszechnione, a skutki mogą być najpoważniejsze. Badałyby, zajmowałyby i wycofywałyby produkty, jeżeli zaistniałyby podstawy, by sądzić, że wytworzono je z wykorzystaniem pracy przymusowej. Komisja wprowadziłaby również środki towarzyszące, aby zapewnić skoordynowane wdrażanie na szczeblu UE. Obejmuje to wprowadzenie ram dla dochodzeń, wdrażanie rozwiązań informatycznych oraz wspieranie współpracy z innymi organami i państwami.

Stanowisko Parlamentu Europejskiego

Wspólne [sprawozdanie](#) przyjęte przez Komisję Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów (IMCO) i Komisję Handlu Międzynarodowego (INTA) 16 października 2023 r. posłużyło jako mandat negocjacyjny do rozmów trójstronnych. Parlament zaproponował wzmocnienie roli Komisji w dochodzeniach, zadbanie o skuteczniejszą wymianę informacji oraz zapewnienie konkretnych wytycznych i pomocy małym i średnim przedsiębiorstwom (MŚP). 5 marca 2024 r. negocjatorzy Parlamentu i Rady osiągnęli [wstępne porozumienie](#). Zgodnie z [porozumieniem](#) Komisja będzie pełnić rolę wiodącego właściwego organu w przypadkach, gdy podejrzewana praca przymusowa ma miejsce poza UE, natomiast właściwe organy państw członkowskich przejmą wiodącą rolę w sprawach na ich terytorium. Ostateczna decyzja (w sprawie zakazu, wycofania lub usunięcia produktu wytworzonego z wykorzystaniem pracy przymusowej) będzie podejmowana przez organ wiodący i będzie miała zastosowanie we wszystkich państwach członkowskich. Produkty trzeba będzie następnie przekazać w drodze darowizny, poddać recyklingowi lub zniszczyć. Zgodnie z sugestiami Parlamentu Komisja sporządzi wykaz konkretnych sektorów gospodarki na określonych obszarach geograficznych, gdzie powszechna jest praca przymusowa narzucana przez państwo, oraz zapewni specjalne wsparcie dla MŚP. Komisje IMCO i INTA zatwierdziły [wstępne porozumienie](#) 62 głosami za, przy 5 głosach przeciw.

Sprawozdanie w pierwszym czytaniu: [2022/0269\(COD\)](#);
komisje przedmiotowo właściwe: IMCO i INTA (art. 58);
sprawozdawczynie: Maria-Manuel Leitão-Marques (S&D,
Portugalia), Rafaela Samira (Renew, Niderlandy). Więcej
informacji w [briefingu](#) z serii „Opracowywanie prawa UE”.

[Wyniki końcowe Konferencji w sprawie przyszłości Europy](#): Omawiany wniosek wiąże się ze środkami 19(2) i (3).

